

Helsingfors/Mariehamn 29.1.2025**Nr 3/25****Hänvisning** Ålands lagtings skrivelse
18.12.2024, nr 177/2024.

Till Justitieministeriet

Ärende Utlåtande över landskapslag om ändring av kommunalskattelagen för landskapet Åland, antagen av lagtinget 18.12.2024.**Landskapslagens huvudsakliga innehåll**

Genom landskapslagen höjs i kommunalskattelagen för landskapet Åland (ÅFS 2011:119) grundavdragets maxbelopp från 3 700 till 3 825 euro samtidigt som förvärsinkomstavdraget avskaffas. Landskapslagen ska tillämpas från och med skatteåret 2025.

Lagstiftningsbehörighet

Enligt 18 § 5 p. självstyrelselagen för Åland har landskapet lagstiftningsbehörighet i fråga om kommunerna tillkommande skatter.

Landskapslagen kommer vid tidpunkten för ikraftträdandet att gälla retroaktivt från det pågående skatteårets början. Med anledning härav konstaterar Ålandsdelegationen att grundlagen inte innehåller något generellt förbud mot retroaktiv skattelagstiftning. Enligt 15 § i Finlands grundlag är vars och ens egendom tryggad och en retroaktiv skattelag innebär ett ingripande mot detta skydd av egendom. Grundlagsutskottet har konstaterat att man utifrån allmänna rättsprinciper, såsom kraven på förutsägbarhet och skälighet, kan formulera en utgångspunkt enligt vilken skattelagstiftning med retroaktiv verkan ska undvikas. Utskottet har konstaterat att det trots detta kan finnas sådana särdrag i enskilda fall som gör det möjligt att anta retroaktiv skattelagstiftning (GrUU 1/2009 rd).

Höjningen av grundavdragets maxbelopp är till fördel för den skattskyldige. Detta till trots innebär avskaffandet av förvärsinkomstavdraget att landskapslagen, betraktat för sig, får en

omfattande retroaktiv verkan till nackdel för den skattskyldige. Förvärvsinkomstavdraget, som påverkar grundavdraget i varierande mån, har för tillfället ett maxbelopp om 3 570 euro. Avskaffandet av förvärvsinkomstavdraget behöver dock ses i ljuset av att förvärvsinkomstavdraget i rikslagstiftningen från och med 1.1.2025 har avskaffats och ersatts med en höjning av arbetsinkomstavdraget (FFS 702/2024). Arbetsinkomstavdraget påverkar i första hand statsbeskattningen och till denna del gäller höjningen av avdraget även landskapet. I landskapslagens förarbeten anges att den sammantagna effekten av ovan nämna lagändring i rikslagstiftningen och avskaffandet av förvärvsinkomstavdraget i landskapslagen blir en skattesänkning. Med anledning härav anser Ålandsdelegationen att det inte torde finnas hinder för landskapslagens ikraftträdande.

Ålandsdelegationens utlåtande

Ålandsdelegationen finner att landskapslagen faller inom landskapets lagstiftningsbehörighet.

Närvarande Ordföranden Holm-Johansson, ledamöterna Dahlén, Leino-Sandberg, Siitari och Åkerblom.

På Ålandsdelegationens vägnar:

Marine Holm-Johansson
ordförande

Birger Klemt
sekreterare